

Інструкційно-методична картка до практичного заняття №9 з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)»

Тема: Морфологічні норми сучасної української літературної мови, варіанти норм.

Мета: з'ясувати особливості вживання іменників, прикметників, числівників, дієслів та прийменників у професійному спілкуванні; навчитися доречно добирати та правильно вживати ці форми.

Завдання 1. Від поданих слів утворіть форми, у яких було б чергування голосних: о,е з і та о,е з нулем звука.

Вартість, більшість, цінність, звітність, присутність, платіж, дозвіл, дріт, договір, відомість, власність, заборгованість, папір, рік, захід, засіб, кількість, якість, привід, діяльність, власність, домовленість, вибір, відповідальність, необхідність, підсумок.

Завдання 2. Напишіть наведені цифри словами.

18, 754, 211, 3295, 1996, 254, 7937, 208, 118 343 059.

Завдання 3. Поставте іменники у родовому відмінку однини; поясніть, чому вони мають закінчення -а (я) чи -у (ю).

Вікторок, квадрат, рукопис, листопад, спосіб, дозвіл, комп'ютер, університет, інститут, цех, контролер, калькулятор, банк, факультет, прогрес, інтелект, маршрут, бюджет, будинок, корпус, аналіз, синтез, атом, вектор, інтеграл, відсоток.

Завдання 4. Провідмінійте за відмінками числівники:

мільйон, чотириста сорок п'ять, двісті вісімдесят три, п'ятсот тридцять сім.

Завдання 5. Від поданих імен утворіть чоловічі та жіночі імена по батькові.

Євген, Едуард, Ігор, Юрій, Віталій, Ярослав, Дмитро, Геннадій, Григорій, Георгій, Ілля, Кузьма, Яків.

Завдання 6. Спишіть, заміняючи цифри словами.

1). В Україні діє близько 1500 друкарень. 2). Близько 50 % усього устаткування зберігається на цьому складі. 3). Збори 246 голосами проти 44 прийняли рішення про перевибори керівництва цеху. 4). Прогонові будови моста ім. Є.О. Патона складаються з 264 однотипових великих блоків (довжина кожного 29 м). 5). Молоко містить близько 100 різних речовин, у тому числі 40 різних мікроелементів, 16 вітамінів. 6). Молоко коров'яче містить білків 3,1 %, жирів – 3,4%, молочного цукру – 4,9%, калорійність його 270,6 кДж (з розрахунку на 100 г молока).

Завдання 7. Від поданих дієслів утворіть дієприкметники за зразком.

Зразок: *спростити розрахунки - спрощені розрахунки*

Отримати винагороду, врахувати зміни, засвоїти інформацію, виконати замовлення, з'ясувати засоби, визначити вартість, контролювати витрати, запропонувати товар.

Завдання 8. Розкрийте дужки і запишіть цифри словами, іменники в дужках поставте у правильній формі.

1). У нашому місті налічується понад 2,5 (тисяча) малих підприємств. 2). Близько 60 (відсоток) продукції підприємства призначено для молоді. 3). Найближча автозаправна станція – в півтора (кілометр) звідси. 4). Підприємство отримало 3 ємкості об'ємом 14 (кубічний метр).

Завдання 9. Наведені іменники поставте у формі кличного відмінка. Поясніть закінчення.

Віктор Петрович, мудрець, юнак, брат Микола, богатир, Явтух, суддя, Ілля, лікар, честь, син, надія, Олег Васильович, пан Ігор, пані Надія, геній, стрілець, хлопець, князь, Софія Віталіївна, слухач, шановний Сердега Віктор Павлович, вельмишановний добродій Микола, друг Ілля Васильович, добродій Чорновіл, пан полковник, вельмишановна пані Шевченко Лариса Леонідівна.